

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอน แบบ
โครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล" แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการ
เรียนการสอน

ตอนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนฉบับ
สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอน ไปทดลองใช้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในปีการศึกษา
2539 โดยสุ่มตัวอย่างเด็กด้วยการจับสลากแบ่งเด็ก เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ที่โรงเรียน
อนุบาลวรรณสว่างจิต เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 12 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยสอน
และวัดการเห็นคุณค่าในตนเองกับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียน
การสอนตามปกติ (กิจกรรมเตรียมความพร้อมตามแนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาเอกชน) โดยมีครูในโรงเรียนเป็นผู้สอนและวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ผล
การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน จะนำเสนอใน 2 ลักษณะดังต่อไปนี้

ก. การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

ข. ผลการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองที่พัฒนาขึ้นตลอดการ
ทดลองสอน 12 สัปดาห์

ก. การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมุติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

1. เด็กกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ
โครงการ เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองหลังจากทดลอง
สูงกว่าก่อนการทดลอง

2. หลังการทดลอง เด็กกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้นมากกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows Version 6 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การทดสอบหางเดียว (One-tailed Test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ = .01

ผลการทดสอบสมมุติฐานมีดังนี้

สมมุติฐานที่ 1. เด็กกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการสอนแบบโครงการ เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองหลังจากทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐานโดยวิเคราะห์คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการทดสอบก่อนทดลองสอน กับการทดสอบหลังการทดลองสอน คำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าสถิติ t (t-test) แบบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (Dependent or Matched Pair Sample) ของเด็กทั้งสองกลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 6 และตารางที่ 7

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองสอน และแสดงค่าสถิติ t (t-test) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองสอน

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ก่อนสอน	2.8255	.455	27.14 *
หลังสอน	4.2865	.394	

* $p < .01$ ($.01t_{37} = 2.423$)

จากตารางที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองสอนพบว่า หลังการทดลองเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนทดลองสอน

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองสอน และแสดงค่าสถิติ $t(t\text{-test})$ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองสอน

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ก่อนสอน	3.0376	.202	23.92*
หลังสอน	3.7947	.200	

* $p < .01$ ($.01t_{37} = 2.423$)

จากตารางที่ 7 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองสอนพบว่า หลังการทดลองเด็กที่เรียนตามแผนการสอนปกติ มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนทดลองสอน

สมมุติฐานที่ 2. หลังการทดลอง เด็กกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐานดังกล่าวโดยการวิเคราะห์คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลอง เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม โดยทำการเปรียบเทียบทั้งก่อนและหลังการทดลองสอน ดังนี้

ก่อนการทดลองสอน ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยทำการทดสอบความเป็นเอกพันธ์กันก่อน ผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองสอน และแสดงค่าสถิติ F เพื่อทดสอบความเป็นเอกพันธ์กัน

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F
ทดลอง	2.8255	.455	5.609 *
ควบคุม	3.0376	.202	

* $p < .01$ ($.01F_{18,19} = 3.15$)

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความเป็นเอกพันธ์กัน ดังนั้นจึงต้องทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ด้วยการทดสอบ t (t-test) ชนิดที่ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานคำนวณจาก "Separate Variance Estimate" ซึ่งผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองสอน และแสดงค่าสถิติ t (t-test) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	2.8255	.455	1.88
ควบคุม	3.0376	.202	

จากตารางที่ 9 พบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ค่าเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเอง ของเด็กกลุ่มทดลอง และเด็กกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองสอนไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลองสอน ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบ t (t-test) ชนิดที่ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานคำนวณจาก "Separate Variance Estimate" ซึ่งผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสอน และแสดงค่าสถิติ t (t-test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	4.2955	.393	4.99*
ควบคุม	3.7947	.200	

* $p < .01$ ($.01t_{37} = 2.423$)

จากตารางที่ 10 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองกับเด็กกลุ่มควบคุม หลังการทดลองสอนพบว่า เด็กกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ข. ผลการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองที่พัฒนาขึ้นตลอดการทดลองสอน 12 สัปดาห์

เมื่อผู้วิจัยศึกษาผลการพัฒนา การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองตลอดระยะเวลาการทดลองสอน 12 สัปดาห์ ผลการพัฒนาของทั้งสองกลุ่มเป็นดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการวัด 7 ครั้งตลอดเวลา 12 สัปดาห์

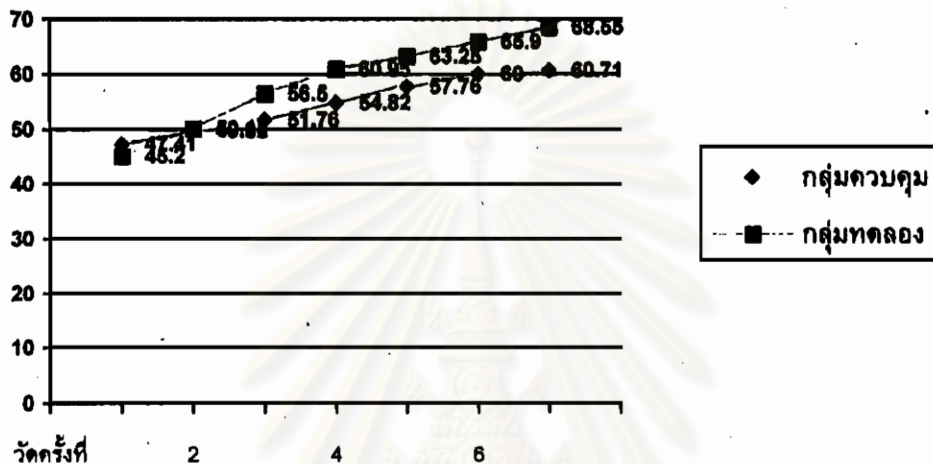
กลุ่ม วัดครั้งที่	ทดลอง		ควบคุม	
	\bar{X} .	S.D	\bar{X} .	S.D
1	45.20	7.27	47.41	4.80
2	50.15	7.34	49.82	3.88
3	56.50	7.76	51.76	3.53
4	60.95	8.06	54.82	3.52
5	63.25	7.77	57.76	3.70
6	65.90	7.68	60.00	3.08
7	68.55	6.30	60.71	3.20

จากตารางที่ 11 แสดงการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ตลอดระยะเวลาการทดลองสอน 12 สัปดาห์ ซึ่งพบว่า จากจุดเริ่มต้นที่การเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย แล้วทั้งสองกลุ่มก็มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จนเมื่อการวัดครั้งสุดท้าย กลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการพัฒนา การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุม กับกลุ่มทดลองตลอดระยะเวลาการทดลองสอน 12 สัปดาห์ เพิ่มเติม ผู้วิจัยนำเสนอผลการพัฒนาโดยใช้กราฟ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 8

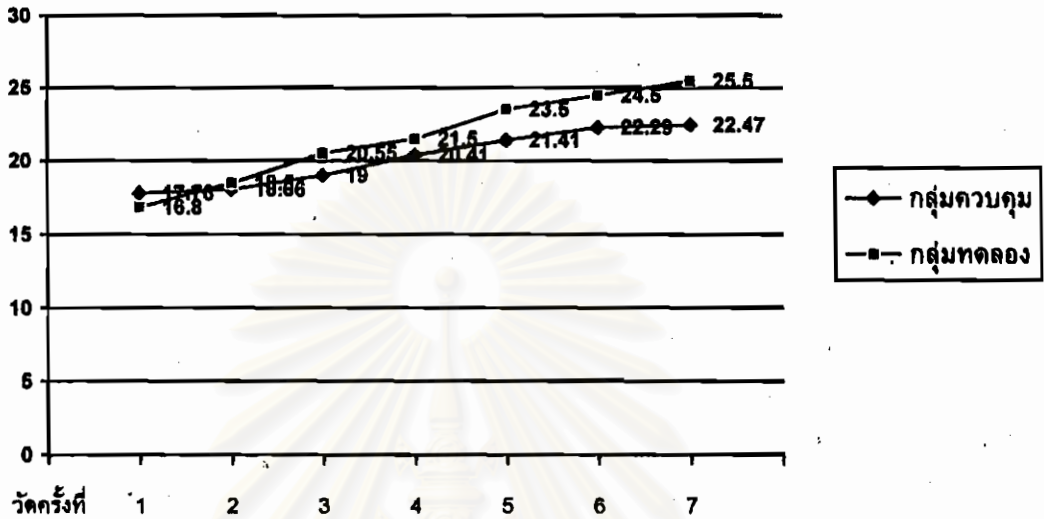
แผนภูมิที่ 8 แสดงระดับการพัฒนา การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมกับเด็กกลุ่มทดลอง ตลอดระยะเวลาการทดลองสอน 12 สัปดาห์

จากแผนภูมิที่ 8 เมื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนา การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองตลอดระยะเวลาการทดลองสอน 12 สัปดาห์โดยการสร้างกราฟ แล้วพบว่า จากจุดเริ่มต้นที่การเห็นคุณค่าในตนเองของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลองสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ตั้งแต่การทดสอบครั้งที่ 3 (หลังการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์) จนถึงการทดสอบครั้งที่ 7 (ทดสอบหลังการทดลองสอน)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพิ่มเติมถึงความแตกต่างของ การเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยวิเคราะห์แยกเป็นรายองค์ประกอบ ทั้ง 5 องค์ประกอบ จากคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเอง ในการวัดก่อน ระหว่างการทดลอง และหลังทดลองสอน ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง ดังแสดงในแผนภูมิที่ 9 ถึง แผนภูมิที่ 13

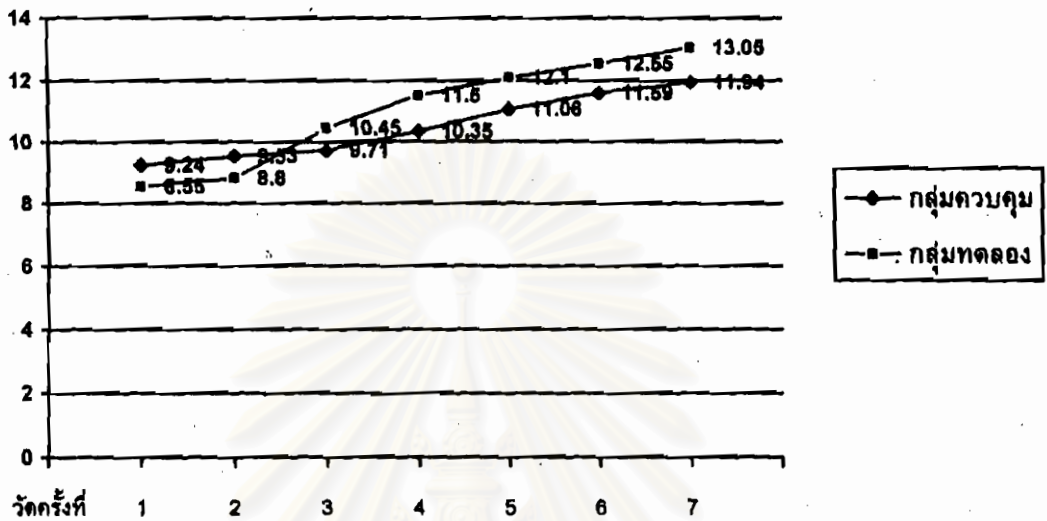
แผนภูมิที่ 9 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในองค์ประกอบด้านที่ 1 คุณลักษณะเฉพาะตัวและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน จากการวัดก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง

จากแผนภูมิที่ 9 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 1 คุณลักษณะเฉพาะตัวและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการทดลอง สอนซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม เป็นสูงกว่ากลุ่มควบคุมตั้งแต่การวัดครั้งที่ 3 (หลังการทดลอง แล้ว 4 สัปดาห์) ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 7 (หลังการทดลองสอน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

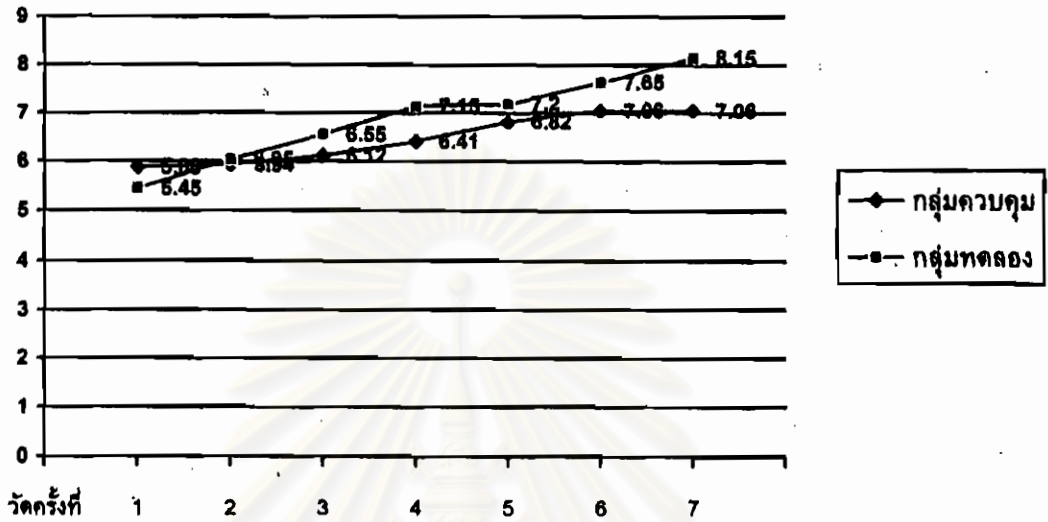
แผนภูมิที่ 10 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในองค์ประกอบด้านที่ 2 การประพฤติตัวได้เหมาะสมในห้องเรียน จากการวัดก่อนระหว่าง และหลังการทดลอง ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง

จากแผนภูมิที่ 10 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 2 การประพฤติตัวได้เหมาะสมในห้องเรียน ของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการทดลองสอนซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย เป็นสูงกว่ากลุ่มควบคุมตั้งแต่การวัดครั้งที่ 3 (หลังการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์) ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 7 (หลังการทดลองสอน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

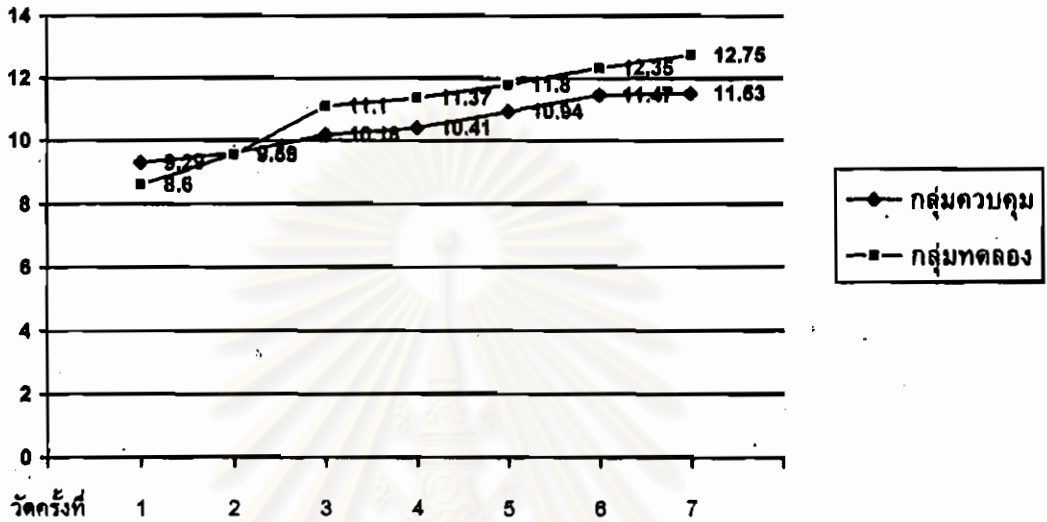
แผนภูมิที่ 11 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในองค์ประกอบด้านที่ 3 การสามารถเผชิญกับความผิดพลาดและวิพากษ์วิจารณ์ จากการวัดก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง

จากแผนภูมิที่ 11 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 3 การสามารถเผชิญกับความผิดพลาดและวิพากษ์วิจารณ์ ของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการทดลอง สอนซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย เป็นสูงกว่ากลุ่มควบคุมตั้งแต่การวัดครั้งที่ 3 (หลังการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์) ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 7 (หลังการทดลองสอน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

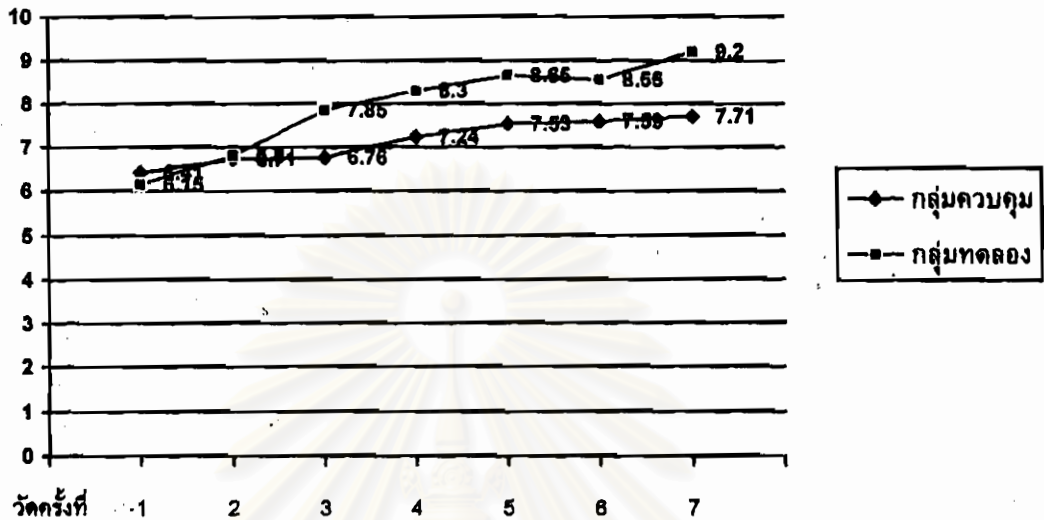
แผนภูมิที่ 12 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในองค์ประกอบด้านที่ 4 ความเป็นที่สนใจ จากการวัดก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง

จากแผนภูมิที่ 12 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 4 ความเป็นที่สนใจ ของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการทดลองสอนซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย เป็นสูงกว่ากลุ่มควบคุมตั้งแต่การวัดครั้งที่ 3 (หลังการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์) ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 7 (หลังการทดลองสอน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 13 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในองค์ประกอบด้านที่ 5 ความเชื่อมั่นในตนเอง จากการวัดก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ทุก 2 สัปดาห์ รวม 7 ครั้ง

จากแผนภูมิที่ 13 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 5 ความเชื่อมั่นในตนเอง ของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการทดลองสอนซึ่งต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย เป็นสูงกว่ากลุ่มควบคุมตั้งแต่การวัดครั้งที่ 3 (หลังการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์) ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 7 (หลังการทดลองสอน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารรูปแบบการเรียนการสอน

ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารรูปแบบการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนในเอกสารรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านการนำไปใช้ ผลดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำไปใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ก. ด้านการนำไปใช้

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล	4.75	0.50
2.เหมาะสมกับการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย	4.75	0.50
3.เหมาะสมกับครูผู้สอนอนุบาลทั่วไป	4.50	0.58
4.ปฏิบัติตามได้ง่าย	3.75	1.50
5.นำไปใช้ในสภาพการเรียนการสอนปกติทั่วไปได้	4.25	0.96
6.ช่วยให้สอนเด็กวัยอนุบาลได้ดีขึ้น	4.75	0.50
7.สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาลได้	4.75	0.50
8.เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล	4.50	0.58

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำไปใช้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดในด้าน ความเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ความเหมาะสมกับการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย การช่วยให้สอนเด็กอนุบาลได้ดีขึ้น การสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.58-1.50

2. ผลการประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านเนื้อหา

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนในเอกสารรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านเนื้อหา ผลดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ข. ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1. ทำให้เห็นความสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเอง	4.50	0.58
2. ทำให้รู้ถึงวิธีการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาล	4.50	0.58
3. ทำให้รู้ว่าจะเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับเด็กวัยอนุบาลอย่างไร	4.75	0.50
4. ทำให้รู้หลักการสอนแบบโครงการ	3.75	0.96
5. ทำให้รู้ว่าจะสอนอะไร	3.75	0.96
6. ทำให้รู้ว่าจะสอนเพื่ออะไร	4.00	0.82
7. ทำให้รู้ว่าจะสอนอย่างไร	4.00	1.15
8. ทำให้รู้ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.00	1.15
9. ทำให้รู้ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรในแต่ละขั้นตอน	3.75	0.96
10. ทำให้รู้ว่าจะประเมินการเรียนการสอนอย่างไร	4.25	0.96

จากตารางที่ 13 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านเนื้อหาว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ในด้าน การทำให้รู้ว่าจะเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับเด็กวัยอนุบาลได้อย่างไร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.58-1.15

3. ผลการประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำเสนอ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านการนำเสนอ ผลดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำเสนอโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ค. ด้านการนำเสนอ

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.จัดรูปเล่มนำอ่าน	3.50	1.29
2.การจัดรูปเล่มช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่าย	3.75	0.96
3.แผนภูมิประกอบทำให้อ่านมากขึ้น	3.50	1.25
4.แผนภูมิประกอบทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	3.50	1.25
5.สำนวนภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.50	0.58
6.สำนวนภาษาอ่านเข้าใจง่าย	4.50	0.50
7.การลำดับเนื้อหาเป็นระบบไม่สับสน	3.75	0.96

จากตารางที่ 14 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำเสนอว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในด้าน การจัดรูปเล่มช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่าย สำนวนภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน สำนวนภาษาอ่านเข้าใจง่าย การลำดับเนื้อหาเป็นระบบไม่สับสน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50-0.96 ด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.25-1.29

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ผลการประเมินเอกสาร บทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านการนำไปใช้ ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ สรุปได้ค่าแสดงในตารางที่ 15 ถึง ตารางที่ 17

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ก. ด้านการนำไปใช้

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล	4.75	0.50
2.เหมาะสมกับการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย	4.50	1.00
3.เหมาะสมกับครูผู้สอนอนุบาลทั่วไป	4.50	1.00
4.ปฏิบัติตามได้ง่าย	3.75	1.50
5.นำไปใช้ในสภาพการเรียนการสอนปกติทั่วไปได้	4.00	1.15
6.ช่วยให้สอนเด็กวัยอนุบาลได้ดีขึ้น	4.50	0.58
7.สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาลได้	4.50	0.58
8.เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล	4.75	0.50

จากตารางที่ 15 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำไปใช้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดในด้าน ความเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ประโยชน์ต่อวงการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ด้านอื่นๆมีความเหมาะสมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.58-1.50

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสาร บทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียน การสอนด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ข. ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
เนื้อหาของเอกสารทำให้รู้		
1.ความสำคัญของบทบาทของครูที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาล	4.25	0.50
2.วิธีการจัดกิจกรรมหลักตามรูปแบบการเรียนการสอน	4.25	0.96
3.วิธีหาโอกาสให้เด็กเป็นผู้เริ่มต้นทำกิจกรรม	4.50	0.58
4.วิธีการใช้พฤติกรรมนำจากเด็ก	4.25	0.96
5.วิธีเล่นกับเด็กภายใต้การนำของเด็ก	4.25	0.96
6.วิธีการเรียนรู้จากเด็ก	4.00	0.82
7.วิธีการให้เด็กเป็นผู้ควบคุมการสนทนาหรือการทำกิจกรรม	4.00	0.82
8.วิธีการใช้จุดเด่นของเด็ก	4.00	0.82
9.วิธีการสังเกตสิ่งที่เด็กสนใจ	4.25	0.96
10.วิธีการมองสถานะการสนใจจากมุมมองของเด็ก	4.00	1.41
11.วิธีการสนทนากับผู้ปกครองและบุคลากรคนอื่น ๆ ถึงสิ่งที่เด็กสนใจ	4.00	0.82
12.วิธีการใช้จุดเด่นและความสนใจของเด็กเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กคนนั้น	4.50	0.58
13.วิธีการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก	4.25	0.50
14.วิธีการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก	4.25	0.96
15.วิธีการตอบสนองความสนใจของเด็ก	4.25	0.50
16.วิธีการถามคำถามและตอบคำถามของเด็ก	4.00	0.82
17.วิธีการสนับสนุนการเล่นของเด็ก	4.00	0.82

ตารางที่ 16 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
<u>เนื้อหาของเอกสารทำให้รู้</u>		
18.วิธีการสังเกตและทำความเข้าใจกับการเล่นของเด็ก	4.00	0.82
19.วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็ก	4.00	0.82
20.บทบาทที่สำคัญของครู	4.25	0.50
21.วิธีการบันทึกคำพูดและพฤติกรรมของเด็ก	4.00	0.82
22.วิธีการเตรียมมุมประสบการณ์ด้วยสื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ	4.00	0.82
23.วิธีการขอความร่วมมือจากผู้บริหารและผู้ปกครองเด็ก	3.75	0.96
24.วิธีการนำเด็กไปทัศนศึกษา	3.75	0.50
25.วิธีการจัดกิจกรรมประจำวัน	4.25	0.50
26.วิธีการจัดกิจกรรมลงมือปฏิบัติ	4.25	0.50
27.วิธีการเชิญวิทยากร	3.75	0.96
28.วิธีการทำให้เด็กได้พบกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน	4.00	1.15
29.วิธีการจัดทำแฟ้มบันทึกผลงานของเด็ก	4.25	0.96

จากตารางที่ 16 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านการเนื้อหาว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50-1.41

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินของเอกสารบทบาทและวิธีการของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการนำเสนอโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ค. ด้านการนำเสนอ

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.จัดรูปเล่มนำอ่าน	3.75	0.96
2.การจัดรูปเล่มช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่าย	4.00	0.82
3.ภาพและสัญลักษณ์ประกอบทำให้อ่านมากขึ้น	3.75	0.96
4.ภาพและสัญลักษณ์ประกอบทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	4.00	0.82
5.สำนวนภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.25	0.96
6.สำนวนภาษาอ่านเข้าใจง่าย	4.25	0.96
7.การลำดับเนื้อหาเป็นระบบไม่สับสน	4.00	1.15

จากตารางที่ 17 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารบทบาทและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำเสนอว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.82-1.15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ผลการประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินการเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านการนำไปใช้ ด้านเนื้อหา และด้านการนำเสนอสรุปได้ ดังแสดงในตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 20

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ก. ด้านการนำไปใช้

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล	4.50	0.58
2.เหมาะสมกับการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย	4.50	0.58
3.เหมาะสมกับครูผู้สอนอนุบาลทั่วไป	4.25	1.50
4.ปฏิบัติตามได้ง่าย	3.75	1.89
5.นำไปใช้ในสภาพการเรียนการสอนปกติทั่วไปได้	3.75	1.89
6.ช่วยให้สอนเด็กวัยอนุบาลได้ดีขึ้น	4.50	0.58
7.สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาลได้	4.75	0.50
8.เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล	4.75	0.50

จากตารางที่ 18 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำไปใช้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดในด้าน สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาล และด้านประโยชน์ต่อวงการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.58-1.89

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินเอกสาร ตัวอย่างของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ข. ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
<u>เนื้อหาของเอกสารทำให้เห็นภาพ</u>		
1.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดโครงการ	4.25	0.96
2.การจัดกิจกรรมประจำวันในการสอนแบบโครงการ	4.00	1.15
3.การจัดกิจกรรมกลุ่ม	3.75	0.96
4.การจัดกิจกรรมลงมือปฏิบัติ	4.25	0.96
5.การจัดกิจกรรมสรุป	4.00	0.82
6.การจัดกิจกรรมหลักของรูปแบบการเรียนการสอน	3.75	0.96
7.กิจกรรมการอภิปราย	3.75	1.50
8.กิจกรรมการทัศนศึกษา	4.25	0.96
9.กิจกรรมการนำเสนอ	4.00	1.15
10.กิจกรรมการศึกษาค้นคว้า	3.75	0.96
11.กิจกรรมการจัดแสดง	4.00	0.82
12.ขั้นตอนการสอนแบบโครงการ	4.00	1.15
13.กิจกรรมการวางแผนโครงการ	4.00	1.15
14.กิจกรรมการเริ่มต้นโครงการ	4.00	1.15
15.กิจกรรมการพัฒนาโครงการ	3.75	0.96
16.กิจกรรมการรวบรวมสรุป	4.00	1.15
17.การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน	4.25	0.96
18.การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก	4.25	0.96
19.การจัดสภาพห้องเรียน	3.75	0.96
20.การเก็บผลงานเด็ก	3.75	0.96

จากตารางที่ 19 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านเนื้อหาว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.75-4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50-1.41

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการนำเสนอ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ค. ด้านการนำเสนอ

รายการประเมิน	ค่าสถิติ	
	\bar{X} .	S.D
1.จัดรูปเล่มหน้าอ่าน	3.75	1.50
2.การจัดรูปเล่มช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่าย	3.75	1.50
3.ภาพประกอบทำให้ดูน่าอ่านมากขึ้น	3.75	1.50
4.ภาพประกอบทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	3.75	1.50
5.สำนวนภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	3.75	1.50
6.สำนวนภาษาอ่านเข้าใจง่าย	3.75	1.50
7.การลำดับเนื้อหาเป็นระบบไม่สับสน	3.75	1.50

จากตารางที่ 20 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเอกสารตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้านการนำเสนอว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารรูปแบบการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์

รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าของตนเองของเด็กวัยอนุบาล ที่ได้ผ่านการพัฒนาจนได้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์ มีลักษณะสำคัญพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

หลักการของรูปแบบ

1. เด็กศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกลงไป ในรายละเอียดของเรื่องนั้น ด้วยกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของเด็กเองจนพบคำตอบที่ต้องการ
2. เรื่องที่ศึกษากำหนดโดยเด็กเอง
3. ประเด็นที่ศึกษา เกิดจากข้อสงสัยหรือปัญหาของเด็กเอง
4. เด็กได้มีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษาโดยการสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้น
5. ระยะเวลาการสอนยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็ก
6. เด็กได้ประสบทั้งความล้มเหลวและความสำเร็จในการศึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหา ของเด็ก
7. ความรู้ใหม่ที่ได้จากกระบวนการศึกษาและการแก้ปัญหาของเด็กเป็นสิ่งที่เด็กใช้กำหนดประเด็นศึกษาขึ้นใหม่ หรือใช้ปฏิบัติกิจกรรมที่เด็กต้องการ
8. เด็กได้นำเสนอกระบวนการศึกษา และผลงานต่อคนอื่น
9. ครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือกำหนดกิจกรรมให้เด็กทำ แต่เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อจัดระบบความคิด และสนับสนุนให้เด็กใช้ความรู้ทักษะที่มีอยู่คิดแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนนี้พัฒนาขึ้นเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งเป็นการเห็นคุณค่าในตนเองที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมภายใต้สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ พฤติกรรมดังกล่าวมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ 16 พฤติกรรม ตามทฤษฎีของ คูเปอร์สมิท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

1. ลงมือปฏิบัติกิจกรรมใหม่ๆหรือทำงานใหม่ๆได้
2. ตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้
3. ทำงานเองโดยลำพังไม่ต้องมีคนคอยควบคุมได้

4. เสนอความคิดใหม่ๆเกี่ยวกับกิจกรรมในห้องเรียนได้
 5. ถามคำถามเพื่อทำความเข้าใจได้
 6. ปรับตัวได้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
- ข. องค์ประกอบด้านการประพฤติตัวได้เหมาะสมในห้องเรียน**
7. พุดในจังหวะอันควรได้
 8. พุดถึงสิ่งที่ได้กระทำที่โรงเรียนในทางที่ดี
 9. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกับคนอื่นๆได้
- ค. องค์ประกอบด้านการสามารถเผชิญกับความผิดพลาดและการวิพากษ์วิจารณ์**
10. เวลาที่มีข้อผิดพลาดสามารถจัดการกับข้อผิดพลาดได้
 11. เมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์ยอมรับฟังได้โดยไม่แสดงกิริยาตอบโต้อย่างรุนแรง
- ง. องค์ประกอบด้านความเป็นที่สนใจ**
12. เป็นผู้ที่เพื่อนเลือกให้อยู่ในกลุ่ม
 13. แสดงความเป็นผู้นำในกลุ่มได้
 14. กล่าวถึงตนเองในทางที่ดี
- จ. องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง**
15. พุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนได้
 16. ชื่นชมการทำงานและผลงานของตน

สาระสำคัญของรูปแบบ

1. สาระหลักของรูปแบบ คือกระบวนการแก้ปัญหา จะเป็นสาระหลักที่ครูใช้กระตุ้นให้เด็กใช้ตลอดกระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการแก้ปัญหา เป็นกระบวนการที่ต้องการให้เด็กคิด หาวิธีการแก้ปัญหา โดยครูมีหน้าที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดในการที่จะหาวิธีการแก้ปัญหตามวิธีการของเด็ก มีขั้นตอนดังนี้

 1. กำหนดประเด็นปัญหา จากกรณีที่เด็กสังเกต ศึกษาข้อมูล รับรู้และทำความเข้าใจในปัญหา จนสามารถสรุปและกำหนดประเด็นปัญหาขึ้นได้
 2. เด็กวิเคราะห์โดยการอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อแยกแยะประเด็นปัญหา สภาพ สาเหตุ และลำดับความสำคัญของปัญหา
 3. เด็กสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาด้วยการตั้งสมมุติฐาน
 4. เด็กตรวจสอบสมมุติฐานด้วยการลงมือปฏิบัติ
 5. สรุปผล สังเคราะห์ความรู้ด้วยตัวเอง

2. สารที่เป็นเนื้อหาตามหัวข้อโครงการ เป็นเนื้อหาที่เกิดจากความสนใจ ความต้องการของเด็ก แล้วถูกกำหนดเป็นหัวข้อโครงการที่จะทำการศึกษา

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาลประกอบไปด้วยระยะการทำงานตามโครงการ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ

ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ

ระยะที่ 3 รวบรวมสรุป

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตลอดการสอน 1 โครงการ เวลาที่ใช้ขึ้นอยู่กับที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสอนของรูปแบบ ตามระยะต่างๆของโครงการ คือ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ พัฒนาโครงการ และรวบรวมสรุป ดังนั้นเวลาในการสอน 1 โครงการจึงไม่สามารถกำหนดให้แน่นอนตายตัวได้ เพราะขึ้นอยู่กับความสนใจในการทำกิจกรรมของเด็ก ส่วนในการสอน 1 ครั้งใน 1 วันใช้เวลาประมาณ 50-70 นาที ตามช่วงเวลาของกิจกรรมในวงกลม กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม ในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งก็สามารถยืดหยุ่นให้มากหรือน้อยกว่านี้ได้ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ

การจัดสภาพแวดล้อม

การเรียนการสอนตามรูปแบบนี้มุ่งให้เด็กได้มีโอกาสมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ เพื่อที่เด็กจะได้สร้างองค์ความรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ครูและเพื่อน หรือกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆเหล่านั้น นอกจากนั้นครูควรจัดเอกสาร หนังสือ หรือวัสดุอุปกรณ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อโครงการไว้ในห้องเรียน รวมทั้งจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ตามโครงการของเด็ก ด้วยการติดผลงานของเด็ก ภาพถ่าย ติดป้ายแสดงเรื่องราว(Documentary Board)การทำโครงการของเด็ก ครูสามารถขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่จะส่งเอกสาร หรือสิ่งของต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อโครงการมาจัดแสดงในห้องเรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์กับสิ่งเหล่านั้น

การประเมินผลการเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามรูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กแต่ละคน ที่จะแสดงออกเป็นพฤติกรรมตลอดกระบวนการเรียนการสอนทั้งสิ้น 16 พฤติกรรม ดังนั้นกระบวนการประเมินผลจึงเป็นกระบวนการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนการสอน ใช้การบันทึกคำพูด และเก็บรวบรวมผลงานเด็ก มุ่งเน้นที่ความต้องการการช่วยเหลือและการประสมผลสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ไม่ใช่การประเมินผลที่มุ่งให้คะแนนผลการทำงานและจัดลำดับที่เปรียบเทียบในกลุ่ม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย